

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, MD-2012, IDNO 1013620006757

E-mail: info@aopd.md; Tel: +373 79 222 505

Data: 24.06.2022 Nr. 059

Ministerul Sănătății Compania Națională de Asigurări în Medicină Ministerul Finanțelor

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD), în calitate de Platformă activă a 63 organizații care militează pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, în contextul elaborării bugetului de stat pentru anul 2023, Vă prezintă propuneri la elaborarea proiectului Fondurilor Asigurării Obligatorii de Asistență Medicală (*în continuare* *FAOAM*) pentru anul 2023.

Anual în bugetul Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (*în continuare* *CNAM*) din contul mijloacelor bugetului de stat sunt prevăzute alocații pentru implementarea Programului Național „Programul profilaxie și controlul diabetului zaharat”. Astfel, unul și același Program Național este administrat de către două instituții separate, fapt ce determină riscul de diminuare a eficienței și rezultatelor Programului asupra persoanelor cu dizabilități, creând în același timp o contradicție a principiilor bugetare prevăzute în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale Nr. 181/2014.

Luând în considerare aspectele sus menționate, propunem a se exclude din proiectul *FAOAM* pentru anul 2023 din transferurile de la bugetul de stat, alocarea mijloacelor la Programul Național sus-numit și planificarea acestor cheltuieli în bugetul Ministerului Sănătății.

În același timp, ținem să atenționăm complexitatea problemei și lipsa măsurilor de prevenție și tratament în situațiile de diagnosticare a scoliozei în rândul copiilor.

Conform datelor¹ publicate de medicii specialiști, circa la 80% din copiii de vârstă școlară se depistează forme mai avansate sau mai puțin avansate de scolioză – deviație a coloanei vertebrale, acest fapt fiind determinat totodată și de măsurile restrictive impuse de pandemie în ultimii doi ani, prin practicarea învățământului online și nerespectarea unei poziții corecte pe parcursul orelor de învățare la domiciliu. Conform datelor Biroului Național de Statistică², în anul 2021, la 1000 copii în vârstă de 0-17 ani au fost depistați 3,9 copii cu scolioză.

¹ <https://bit.ly/3Nix2ai> - Victor Ungureanu, medic vertebrolog: „Primii care trebuie să observe deformarea coloanei la copii sunt părinții. Nu asistenta medicală și nici doctorul de la școală”.

<https://bit.ly/3A28LLI> - Cauzele apariției scoliozei la copii.

² <https://bit.ly/3QNjJ4I> - Situația copiilor în Republica Moldova în anul 2021

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, MD-2012, IDNO 1013620006757

E-mail: info@aopd.md; Tel: +373 79 222 505

Această problemă poate fi rezolvată prin întreprinderea unor măsuri urgente în perioada de dezvoltarea a copilului până la vârsta de 18 ani, în caz contrar, în lipsa măsurilor de intervenție și prevenție a bolii în rândul copiilor, riscăm ca acești copii să devină persoane adulte cu dizabilități astfel, determinând conștient creșterea impunătoare a numărului persoanelor cu dizabilități la nivel național în următorii ani.

Reieșind din aceste date, insistam ca în proiectul Legii FAOAM pentru anul 2023, prioritar la etapa inițială, să se prevadă mijloace disponibile pentru tratamentul și reabilitarea copiilor diagnosticați cu scolioză sau alte deviații ale coloanei vertebrale.

În acest context, propunem direcționarea mijloacelor disponibile, alocate inițial pentru Programul Național „Programul profilaxie și controlul diabetului zaharat”, din FAOAM pentru tratamentul și reabilitare copiilor cu scolioză-deviații ale coloanei vertebrale. În cazul resurselor limitate pentru realizarea scopului de tratament a copiilor cu scolioză, propunem identificarea și solicitarea resurselor și de la partenerii externi.

Rezolvarea problemei poate fi realizată direcționând mijloacele publice existente în conformitate cu principiile bunei guvernări.

Urmare celor menționate, mizăm pe un dialog constructiv în procesul de elaborarea a bugetului public de stat și apreciam înalt efortul depus în vederea asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități fără discriminare.

Cu respect,

Galina CLIMOV

Director executiv